

Sygnatura akt XVIII C 1847/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 19 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Szmytke

Protokolant: Edyta Budzińska

po rozpoznaniu w dniu: 19 lutego 2019 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa: (...) **Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.**

przeciwko: **S. M.**

o: **zapłatę**

1. Powództwo oddała.
2. Kosztami niniejszego procesu obciąża stronę powodową w całości i na tej podstawie zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę: 5.417 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ K. Szmytke

XVIII C 1847/18

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 01 czerwca 2018 r. powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od pozwanego S. M. na rzecz powoda kwoty 100.000 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek ustawowych powiększonych o 10 punktów procentowych zgodnie z pkt 20 ppkt 2 umowy kredytu nr (...) z dnia 12 czerwca 2007 r., ale nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, liczonymi od dnia 21 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany zawarł z poprzednikiem prawnym powoda umowę kredytową, przy czym kwota kredytu została pozwanemu wypłacona, a jego spłata rozłożona na raty. Pozwany nie wywiązał się z obowiązku spłaty kredytu w terminie, wobec czego poprzednik prawny powoda wypowiedział mu umowę, a następnie wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, który został opatrzony klauzulą wykonalności. Umową przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017 r. powód nabył wierzytelność wynikającą z wyżej wymienionej umowy. W niniejszej sprawie powód dochodzi jedynie części swojego roszczenia.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 16 sierpnia 2018 r. (k. 90) referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Poznaniu nakazał pozwanemu, aby w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty zapłacił powodowi kwotę 100.000 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek ustawowych powiększonych o 10 punktów procentowych, ale nie wyższymi niż ustawowe odsetki maksymalne za opóźnienie, liczonymi od dnia 21 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.867 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym 1.250 zł tytułem czwartej części opłaty od pozwu, 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika w postępowaniu upominawczym oraz

17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, albo by wniósł w tym terminie sprzeciw do Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Pismem z dnia 23 września 2018 r. (k. 87) pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty. Następnie w piśmie z dnia 05 sierpnia 2018 r. (k.102-103) uzupełnił jego braki formalne i wskazał, że zaskarża przedmiotowy nakaz zapłaty w całości, podnosząc zarzut przedawnienia dochodzonego przez powoda roszczenia i wobec powyższego wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany jednocześnie zaprzeczył, by kiedykolwiek otrzymał zawiadomienie o cesji wierzytelności, jak też oświadczył, że nie uznawał nigdy długu wobec powoda. W odniesieniu do zarzutu przedawnienia pozwany wskazał, że podmiot niebędący bankiem, nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 21 grudnia 2018 r. (k. 115 -119) powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, zaprzeczył temu, by pozwany nie otrzymał zawiadomienia o cesji, dodając, że gdyby nawet gdyby tak się rzeczywiście stało, to zgodnie z art. 598 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią. Co zaś się tyczy zarzutu przedawnienia powód wskazał, że wprawdzie bankowe tytuły egzekucyjne mogły być wystawiane wyłącznie przez banki, to jednak skutki, jakie kreowały (w tym także w materii przedawnienia zobowiązań) nie ograniczają się tylko do podmiotów bankowych, a zatem nie doszło do przedawnienia zobowiązania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany zawarł w dniu 12 czerwca 2007 r. z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę kredytu. Umowa przewidywała wypłacenie mu w transzach, do dnia 12 września 2007 r. kwoty 241.980 CHF. Okres kredytowania został określony na 300 miesięcy, zaś ostateczny termin spłaty kredytu wyznaczono na dzień 05 lipca 2032 r. Zgodnie z § 13 pkt 3 zawartej umowy, Bank miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia w przypadku opóźnienia w spłacie kredytu lub odsetek przekraczającego dwa miesiące.

dowód : umowa kredytu (k. 9-19)

Wobec nie wywiązywania się pozwanego z obowiązku terminowego regulowania rat kredytowych, Bank wystawił w dniu 21 sierpnia 2012 r. Bankowy Tytuł Egzekucyjny, który stwierdzał, że zobowiązanie pozwanego z tytułu zawartej umowy wynosiło 206.044,77 CHF.

Postanowieniem z dnia 21 września 2012 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w P. nadał klauzulę wykonalności wyżej opisanemu Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu, z którego wynika wymagalne roszczenie wobec pozwanego na kwotę 206.044,77 CHF wraz z dalszymi umownymi odsetkami naliczonymi jak w treści Bankowego Tytułu Egzekucyjnego, z tym zastrzeżeniem, że całkowita kwota wyegzekwowana na podstawie tego tytułu nie może przekroczyć kwoty 483.960,00 CHF. Ponadto referendarz zasądził od dłużnika na rzecz Banku kwotę 170,32 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania klauzulowego.

dowód : raport – zestawienie należności i zaległości kapitałowe z kalkulacją odsetek za zwłokę (k. 20-28 i 43-44), wyciąg (k. 29-42), Bankowy Tytuł Egzekucyjny (k. 45), postanowienie Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. z dnia 21 września 2012 r. (k. 46)

Na podstawie wyżej opisanego Bankowego Tytułu Egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności, Bank wszczął postępowanie egzekucyjne.

dowód: wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (k. 47-48)

Dnia 29 września 2017 r. Bank zawarł z powodem umowę sprzedaży pakietu wierzytelności, w tym wierzytelności przysługującej Bankowi wobec pozwanego.

dowód: wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności (k. 49-65)

Pismem z dnia 23 października 2017 r. Bank zawiadomił, iż na podstawie umowy z dnia 29 września 2017 r. dokonał przelewu wierzytelności z tytułu umowy o kredyt (...) na rzecz powoda. Pozwany pismo to odebrał 27.10.2017r.

Pismem z dnia 24 października 2017 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty należności w łącznej kwocie 917.563,34 zł, na którą składają się kwota 359.154,10 zł z tytułu kapitału oraz kwota 558.409,24 zł tytułem odsetek wyliczonych na dzień 23 października 2017 r. wraz z dalszymi odsetkami umownymi od należności z tytułu kapitału od dnia 24 października 2017 r. do dnia zapłaty.

dowód: wezwanie do zapłaty (k. 67), zawiadomienie o przelewie wierzytelności (k. 68-69)

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie wyżej przywołanych dokumentów, których prawdziwość nie była przez strony kwestionowana, a i Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować autentyczność przedmiotowych dokumentów z urzędu. Zgodnie z art. 245 k.p.c., dokument prywatny sporządzony w formie pisemnej albo elektronicznej stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Z kolei w myśl art. 244 § 1 k.p.c., dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Nie ulega wątpliwości, że skutki przerwy biegu przedawnienia wywołanej przez zbywcę wierzytelności odnoszą się z zasady także do cesjonariusza. Nabywa on wierzytelność w takim kształcie, w jakim przysługiwała ona zbywcy, także pod względem „stanu” jej przedawnienia. W konsekwencji, jeżeli bieg terminu przedawnienia uległ przerwaniu, cesjonariusz - wstępując w sytuację, w której w chwili zbycia wierzytelności pozostawał cedent - zostaje objęty skutkami tej przerwy. Innymi słowy, zgodnie z ogólnym założeniem, zbycie wierzytelności pozostaje z zasady bez wpływu na bieg terminów przedawnienia oraz skutki zdarzeń kształtujących ten bieg, które nastąpiły przed dokonaniem cesji. Explicite stanowisko to zajął Sąd Najwyższy w uzasadnieniach uchwały z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16 i postanowienia z dnia 26 października 2016 r., III CZP 60/16.

Reguły te nie mają jednak zastosowania do przerwy biegu przedawnienia, która została spowodowana dochodzeniem roszczenia na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego. Stanowisko Sądu Najwyższego w tym zakresie zostało sformułowane w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, w której przyjęto, że w razie cesji wierzytelności przerwa biegu przedawnienia wywołana złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji na podstawie takiego tytułu zachowa swój skutek wyłącznie wobec cesjonariuszy mogących posłużyć się bankowym tytułem egzekucyjnym. W pozostałych przypadkach (tj. nabycia wierzytelności przez podmiot nie będący bankiem) przerwę biegu przedawnienia uznaje się za niebyłą, zatem bieg terminu przedawnienia w stosunku do takiego nabywcy wierzytelności podlega zasadom ogólnym.

Na wyjątkowy z tego punktu widzenia charakter bankowego tytułu egzekucyjnego zwrócił także uwagę Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 26 października 2016 r., III CZP 60/16. Jak stwierdzono, w odniesieniu do tego tytułu zachodzi wyjątek od zasady, zgodnie z którą nabywca wierzytelności przejmuje ją w takiej postaci, w jakiej przysługiwała ona zbywcy. Jeżeli podstawę przerwy biegu przedawnienia stanowiła czynność związana z bankowym tytułem egzekucyjnym, skutki tej przerwy są uzależnione od charakteru podmiotu, który nabył wierzytelność. Może on powołać się na przerwanie biegu przedawnienia przez cedenta jedynie wtedy, gdy sam może posłużyć się w obrocie bankowym tytułem egzekucyjnym. Przemawiają za tym stanowiskiem zarówno względy konstrukcyjne, jak i aksjologiczne; bankowy tytuł egzekucyjny, będąc przywilejem dostępnym jedynie wybranej grupie wierzycieli, nie może być stosowany w nadmiernie szerokich granicach, tj. służyć także innym podmiotom, którym ustawodawca nie przyznał możliwości posługiwania się takim tytułem. Założenie to wzmacnia argumentacja, oparta na uznaniu przez Trybunał Konstytucyjny regulacji dotyczącej bankowego tytułu egzekucyjnego za sprzeczną z Konstytucją (wyrok

Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r., P 45/12, OTK-A Zb. Urz. 2015, nr 4, poz. 46). Wyrok ten stanowi dodatkowy argument za ujmowaniem w wąskich granicach wszelkich skutków bankowego tytułu egzekucyjnego oraz - w możliwie szerokim zakresie - za ochroną wartości konstytucyjnych, na które powołał się Trybunał Konstytucyjny.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 09 czerwca 2017 r., sygn. akt III CZP 17/17, wnioszek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem. Sąd Najwyższy wskazał przy tym, że Kwestia, do której sprowadza się przedstawione zagadnienie prawne, tj. pytanie o możliwość korzystania przez nabywcę wierzytelności, który sam nie mógł posługiwać się bankowym tytułem egzekucyjnym, z przerwy biegu przedawnienia wynikającej z podjęcia czynności procesowych na podstawie tego tytułu, została już rozstrzygnięta w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Kluczowe znaczenie ma uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16 (OSNC 2017, nr 5, poz. 55), której wnioski zostały podzielone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 października 2016 r., III CZP 60/16 (nie publ.). Orzeczenia te wyrażają ogólną myśl, że przerwa biegu przedawnienia wynikająca z dokonania czynności związanych z bankowym tytułem egzekucyjnym odnosi skutek wyłącznie wobec podmiotu, który mógł wystawić ten tytuł i dochodzić na jego podstawie roszczeń. W konsekwencji, jeżeli nabywca wierzytelności nie może posługiwać się bankowym tytułem egzekucyjnym, przerwa biegu przedawnienia nie odnosi wobec niego skutku; z chwilą przeniesienia wierzytelności traktuje się ją tak, jak gdyby nie miała ta przerwa miejsca. Konkluzja ta została sformułowana przez Sąd Najwyższy w odniesieniu do wniosku o wszczęcie egzekucji jako zdarzenia przerywającego bieg przedawnienia, można jednak odnosić ją także do innych czynności procesowych, których podstawę stanowi bankowy tytuł egzekucyjny, w tym do wniosku o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należało zatem zbadać, czy zasadny okazał się zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego. Rozważywszy już uprzednio kwestię wpływu wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, uzyskania klauzuli wykonalności i wszczęcia postępowania egzekucyjnego na bieg przedawnienia w odniesieniu do powoda, należy wskazać, że zdarzenia te nie miały wpływu na bieg terminu przedawnienia, a zatem w odniesieniu do powoda termin początkowy okresu przedawnienia rozpoczyna się z dniem postawienia kredytu w stan wymagalności, to jest z dniem jego wypowiedzenia. O ile ze zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów nie wynika dokładna data wypowiedzenia umowy kredytowej, to z całą pewnością musiało to nastąpić przed dniem wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny, a więc przed dniem 21 września 2012 r. Termin przedawnienia roszczeń z tytułu umów kredytu wynosi zgodnie z art. 118 k.c. – trzy lata. Zatem do przedawnienia roszczenia doszło najpóźniej z upływem dnia 21 września 2015 r. Tymczasem pozew został wniesiony w niniejszej sprawie w dniu 01 czerwca 2018 r. (k.82), zatem już po upływie okresu przedawnienia. Z tych też względów powództwo podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w pkt 1 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

/-/ K. Szmytke